



**FÖRVALTNINGSRÄTTEN**  
**I UPPSALA**  
 Enhet 1

**DOM**  
 2019-11-18  
 Meddelad i Uppsala

Mål nr  
 4203-19 E

**SÖKANDE**

Communication Mälar AB, 556622-8168  
 Kokillgatan 2 A  
 721 33 Västerås

**MOTPART**

Hallstahammars kommun  
 734 80 Hallstahammar

KONKURRENSVERKET	
20191118	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

**SAKEN**

Överprövning enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, LOU

**FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE**

Förvaltningsrätten bifaller ansökan och beslutar att Hallstahammars kommuns upphandling av Ramavtal avseende skrivare och kopiatorer, dnr KS 115/19, får avslutas först sedan rättelse gjorts på så sätt att en ny anbudsutvärdering ska göras varvid anbudet från Communication Mälar AB beaktas.

Dok.Id 296869

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1853 751 48 Uppsala	Smedsgränd 22	018-431 63 00 E-post: <a href="mailto:forvaltningsratteni uppsala@dom.se">forvaltningsratteni uppsala@dom.se</a> <a href="http://www.forvaltningsratteni uppsala.domstol.se">www.forvaltningsratteni uppsala.domstol.se</a>	018-10 00 34	måndag–fredag 08:00–16:00

### BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Hallstahammars kommun har genomfört upphandling av Ramavtal avseende skrivare och kopiatorer, dnr KS 115/19. I tilldelningsbeslut den 20 juni 2019 beslutade kommunen att tilldela avtal till Communication Mälar AB. Den 27 juni 2019 har Hallstahammars kommun beslutat att upphäva det tidigare meddelade beslutet samt att tilldela Ricoh Sverige AB (Ricoh) avtalet.

**Communication Mälar AB** (Canon) ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar att upphandlingen ska rättas i första hand på så sätt att Canon står som vald leverantör, i andra hand på så sätt att upphandlingen görs om då den saknar transparens och likabehandling av leverantörer och i tredje hand på så sätt att Ricoh diskvalificeras baserat på att bolaget inte uppfyller samtliga ställda krav. Till stöd för talan anförs bl.a. följande. Canon har redogjort för hur bolaget uppfyller ställda krav avseende kapaciteten i sidomagasin för typkonfiguration MFP Stor. Ricoh tycks ha fått ta del av Canons anbud, men Canon har trots begäran inte fått del av delar av Ricohs anbud som visar vilka produkter och tillbehör som Ricoh valt för att svara upp mot kraven i upphandlingen. De två modeller i Ricohs sortiment som borde vara aktuella avseende typkonfiguration 1 använder sig inte av laser och uppfyller därför inte kraven för typkonfigurationen. Ricohs nya modeller står inte med i listan över modeller som drivrutinen stödjer vilket gör att det saknas beskrivning på de offererades produkternas drivrutin. Ricoh har i strid med förfrågningsunderlaget gett in en otillåten komplettering då bolaget förlängt anbudets giltighetstid. Vid en korrekt hantering av Canons anbud hade anbudet vunnit anbudsutvärderingen.

**Hallstahammars kommun** yrkar att ansökan ska avslås och anför bl.a. att Canon inte uppfyller kravet om ett sidomagasin till MFP Stor och därför ändrades tilldelningsbeslutet.

### SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Om en upphandlande myndighet har brutit mot någon av de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § LOU eller någon annan bestämmelse i lagen och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten enligt 20 kap. 6 § LOU besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Upphandlande myndigheter ska enligt 4 kap. 1 § LOU behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet.

Inledningsvis anser förvaltningsrätten att det Canon anfört om att det utifrån bolagets erfarenhet och kunskap om branschen finns skäl att ifrågasätta om Ricohs anbud uppfyller samtliga krav inte är tillräckligt för att det ska anses nödvändigt att domstolen har tillgång till anbudet för att kunna utföra en effektiv granskning och prövning av Canons ansökan. Det saknas därför skäl att inom ramen för domstolens utredningsskyldighet hämta in anbudet i sin helhet (jfr HFD 2015 ref. 55).

#### **Har Hallstahammars kommun agerat i strid med principerna om likabehandling och transparens?**

Canon har till stöd för yrkandet att upphandlingen ska göras om anfört att bolaget inte fått ut Ricohs anbud i sin helhet med hänvisning till sekretess hos Hallstahammars kommun, vilket enligt Canon är långt bortom avsikten med LOU och principerna om likabehandling och transparens. Det Canon anfört utgör enligt förvaltningsrätten inte skäl för ingripande enligt LOU.

### **Uppfyller Ricohs anbud de obligatoriska kraven?**

Canon har till stöd för yrkandet att upphandlingen ska rättas på så sätt att Ricohs anbud förkastas anfört att man utifrån bolagets branschfarenhet och tillgänglig information om Ricohs anbud ser två tydliga frågetecken avseende anbudet. Enligt Canon uppfyller Ricoh inte kraven på laserskrivare för typfunktion 1 och gemensam drivrutin. Hallstahammars kommun har anfört att Ricoh muntligen och skriftligen bekräftat att offererade produkter uppfyller kravet på gemensam drivrutin samt krav på laserteknik och att Ricohs anbud inte strider mot kravställningen i upphandlingsdokumenten.

Det Canon anfört är, mot kommunens bestridande, inte tillräckligt för att visa att Ricoh inte uppfyller kraven avseende laserskrivare för typfunktion 1 och gemensam drivrutin. Något skäl för ingripande enligt LOU med hänvisning till brister i Ricohs anbud föreligger därmed inte.

### **Har Ricoh gjort en otillåten komplettering?**

Enligt avsnitt 2.5 i upphandlingsdokumenten anges att anbudsgivaren är bunden till sitt anbud från och med dagen för inlämnande av anbud till och med nittio dagar från sista anbudsdag. Vidare anges att för det fall upphandlingen vid denna tidpunkt är föremål för överprövning förlängs giltighetstiden att gälla fram till den dag som infaller en månad efter det att dom eller beslut i målet vunnit laga kraft.

Eftersom Ricoh i ett e-postmeddelande till Hallstahammars kommun uppgett att man förlänger giltighetstiden för anbudet till sex månader efter dom eller beslut från förvaltningsrätten vunnit laga kraft anser Canon att bolaget gjort en otillåten komplettering i strid med avsnitt 2.8 i upphandlingsdokumenten.

Enligt avsnitt 2.8 i upphandlingsdokumenten accepteras inte reservationer. Att Ricoh informerat Hallstahammars kommun om att bolaget förlänger giltighetstiden för sitt anbud till sex månader istället för en månad kan enligt förvaltningsrätten emellertid inte anses utgöra en sådan reservation som nämnts. Canon har inte heller förklarat på vilket sätt förlängningen är i strid med LOU eller på vilket sätt Canon lidit skada av agerandet. Det anförda utgör därför inte skäl för ingripande mot upphandlingen.

#### **Uppfyller Canons anbud kravet på sidomagasin för typfunktion 4?**

Canon har i till stöd för yrkandet att upphandlingen ska rättas på så sätt att Canon står som vald leverantör anført att bolaget uppfyller kravet att som option erbjuda sidomagasin med en kapacitet om 3 000 ark för typfunktion 4, MFP Stor. Canon har anført att bolaget för att möta kravet till lägsta möjliga kostnad valt en lösning där man utrustar maskinen med en enhet som består av tre magasin som tillsammans levererar en kapacitet om 3 800 sidor. Enligt Hallstahammars kommun är kravet inte uppfyllt i och med att Canon inte erbjuder *ett* sidomagasin.

Enligt krav 25 för typfunktion 4 i upphandlingsdokumenten ska typfunktionen som option kunna utrustas med sidomagasin för 3 000 A4-papper. Förvaltningsrätten konstaterar att kravet på sidomagasin inte uttryckligen anger att det endast kan vara uppfyllt genom *ett* sidomagasin.

Hallstahammars kommun har till stöd för sin tolkning av kravet hänvisat till frågor och svar som lämnats under upphandlingen. I de aktuella frågorna har frågeställaren formulerat kravet som ”ett sidomagasin”. Hallstahammars kommun har däremot inte uttryckligen vare sig i upphandlingsdokumenten eller i svaren angett att kravet endast är uppfyllt genom *ett* sidomagasin.

Kravet kan därför enligt förvaltningsrätten inte förstås på något annat sätt än att anbudsgivarna ska erbjuda sidomagasin med en total kapacitet om 3 000 A4-papper. Canon uppfyller därmed det ställda kravet och bolagets anbud har felaktigt förkastats vilket lett till att Canon lidit skada. Det finns därför skäl att ingripa mot upphandlingen.

Att besluta att upphandlingen ska rättas på så sätt att Canon står som vald leverantör vore alltför långtgående, eftersom domstolen endast kan konstatera att Canons anbud felaktigt förkastats. Upphandlingen ska därför rättas på så sätt att anbudsutvärderingen görs om, varvid anbudet från Canon beaktas.

**HUR MAN ÖVERKLAGAR**, se bilaga (FR-05)

Per-Erik Nistér  
tf. rådman

Målet har handlagts av föredragande juristen Charlotta Fröhammar.



## Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

### Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

#### Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

### Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

### Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.  
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.  
Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

### Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

### Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

### Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på [www.domstol.se](http://www.domstol.se).

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.